

FoSam – Muntlige kilder i digital form

- Det 6. Norske Arkivmøte, Ålesund 17. – 19. april 2013

Vidar Øverland, Riksarkivet

Forum for samtidshistorie (FoSam)

- FoSam er en studie av endringer i norsk politisk kultur
- Prosjektet er basert på muntlige kilder, dvs. intervjuer
- Det er gjennomført av Forum for samtidshistorie ved UiO under ledelse av professorene Even Lange og Helge Pharo
- FoSam er altså et intervjuprosjekt basert på intervjuer med regjeringsmedlemmer og andre beslutningstakere fra perioden 1975 - 1990

FoSam

- Riksarkivets rolle har vært:
  - mottak og bevaring av det materialet FoSam har skapt
  - tilgjengeliggjøring av intervjuene på Internett
- FoSams forskningsprosjekt ble lansert i Riksarkivet i april i fjor

Lansering av prosjektet i Riksarkivet

Lansering av prosjektet i Riksarkivet

Lansering av prosjektet i Riksarkivet

Målet med prosjektet

- FoSams overordnede mål har vært å identifisere og analysere de endringer som har funnet sted i norsk politisk kultur fra siste halvdel av 1970-tallet til begynnelsen av 1990-tallet
- En sentral del av arbeidet har vært knyttet til intervjuer med medlemmer av de norske regjeringene i perioden 1977-1986 – dvs. regjeringene:
- Odvar Nordli, Gro Harlem Brundtland (I og II), Kåre Willoch (I og II) og Jan P. Syse

Målet med prosjektet

- I perioden 2004 - 2010 er 36 sentrale politiske aktører blitt intervjuet, hvorav 32 tidligere regjeringsmedlemmer, inkludert tre statsministere
- Fra "sosialdemokratisk orden" til "nyliberal orden"
- FoSam har forsøkt å få frem aktørenes egne versjoner av sin innsats og deres syn på perioden i sin helhet

Noen av spørsmålene som belyses

- Hva skjedde med norsk politisk kultur i denne perioden?
- Representerte "høyrebølgen" overgangen til en nyliberal orden?
- Hvordan har Norge og våre politikere blitt påvirket utenfra?
- Hvilke endringer er resultat av interne prosesser?
- Hvordan har Norge ønsket å påvirke det internasjonale samfunnet?

Intervjuene kan ha verdi på flere måter

- Intervjuene inneholder materiale av stor interesse for historiske og samfunnsvitenskapelige analyser
- FoSams historikere savnet kilder til politiske aktørers egne tanker og refleksjoner
- Det produseres ikke skriftlige kilder som brev og dagbøker i like stor grad lenger

Metodisk tilnærming

- FoSams intervjuprosjekt bygger på modellen fra ***Presidential Oral History Project*** ved Miller Center of Public Affairs, University of Virginia
- Dette prosjektet har i mer enn 25 år arbeidet med å gjennomføre intervjuer og bygge opp en samling muntlige kilder:
Intervjuer med medlemmer av staben til de amerikanske presidentene fra og med Carter-administrasjonen
- Se mer: <http://millercenter.org/academic/oralhistory/index>

Riksarkivets rolle

- Utarbeidelse av en web-løsning for de redigerte og godkjente intervjuene – til sammen 3000 sider i pdf-format
- Utleggelse av biografiske opplysninger om intervjuobjektene samt en del bakgrunnsinformasjon om prosjektet
- Utarbeidelse av en sikker og hensiktsmessig ordning for bruk av passord i forbindelse med adgang til klausulbelagte intervjuer

Riksarkivets rolle

- Riksarkivet har også tatt imot et fysisk arkiv som består av:
  - lydopptak fra intervjuene (cd-plater, minnepinner, DAT-kassetter og analoge kassetter
  - notater (metadata) skrevet ned under intervjuene, korrespondanse og dokumentasjonsmapper med opplysninger om intervjuobjektene
  - Arkivet er gitt betegnelsen: Privatarkiv 1715 Forum for samtidshistorie (FoSam)

Riksarkivets rolle

- FoSam-prosjektet representerer et nybrottsarbeid
- Det er første gang Riksarkivet tilgjengeliggjør denne type materiale på Internett
- Intervjuene er nå publisert på Riksarkivets nettsider – noen av intervjuene er fritt tilgjengelig, noen er kun tilgjengelig for forskning etter søknad og noen få er utilgjengelige et visst antall år

<http://www.arkivverket.no/arkivverket/>

Et omfattende prosjekt

- Prosjektet har involvert: 2 prosjektledere, 8 prosjekt-koordinatorer, 29 intervjuere og hele 54 vitenskapelige assistenter
- Prosjektet har også involvert en rekke personer, avdelinger og seksjoner i Riksarkivet
- Det blir spennende å se hva historikere og andre forskere får ut av dette materialet –
- Og så får vi håpe at det skaffes et økonomisk grunnlag slik at intervjuene kan fortsette